

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Othman El Ballouti

tegen

De Morgen en De Coninck

Met een brief van 6 november 2018 dient meester Jan Naulaerts namens zijn cliënt, de heer Othman El Ballouti, een klacht in tegen De Morgen en journalist Douglas De Coninck. Aanleiding is een artikel van 8 september 2018 onder de titel *Othman El Ballouti. Coke-keizer op de vlucht. Van Borgerhoutse 'uithaler' tot multimiljonair in Dubai*. Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van De Persgroep antwoordt met een brief van 15 januari 2019, waarop Jan Naulaerts repliceert met een mail van 13 februari 2019.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 18 maart 2019. Meester Jan Naulaerts woonde de hoorzitting bij namens klager. Voor De Morgen waren Edwin Ceulebroeck en Douglas De Coninck aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel schetst een portret van klager Othman El Ballouti en omschrijft hem als drugsbaron en drugskeizer. Het verwijst naar de *Dubai's Golden Sands*, een datalek met 54.000 vastgoedtransacties in Dubai, dat werd onderzocht door het OCCRP (*Organized Crime and Corruption Reporting Project*).

De krant schrijft dat OCCRP vijftien figuren selecteerde van wie aannemelijk kan worden gemaakt dat ze have en goed (en zichzelf) onderbrachten in Dubai, omdat ze in hun land van herkomst een strafrechtelijke vervolging en verbeurdverklaring van hun bezittingen riskeren. Een van de vijftien op de lijst is Othman El Ballouti.

Aan de hand van een bron in Borgerhout beschrijft de journalist hoe El Ballouti begon als uithaler van cocaïne in de Antwerpse haven, zijn eigen netwerk van uithalers en dealers opzette en naar Dubai trok, waar hij een vastgoedimperium uitbouwde.

Hij schrijft ook dat het Antwerpse parket een witwasonderzoek voerde tegen El Ballouti en zijn jongere neef, waarbij er geen bewijzen waren van actieve betrokkenheid bij drugshandel, maar wel van onverklaarbare mega-rijksdommen.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER zegt via zijn advocaat dat de krant zijn naam niet had mogen noemen, dat de foto bij het artikel niet loyaal verkregen is en dat het artikel zijn eer en goede naam schendt.

Klager zou geen klacht hebben ingediend als het artikel zijn volledige naam niet had vermeld, maar alleen zijn voornaam en initialen van zijn familienaam. Dan had niemand geweten dat het over hem ging en had het hem niets kunnen schelen. Andere kranten hebben eerder al op die manier over hem geschreven. Volledige identificatie strookt niet met de deontologische

code. Klager is geen publiek figuur, hij is niet voortvluchtig, er zijn geen ernstige misdrijven waarvoor de schuld aannemelijk is gemaakt en er is geen sprake van potentiële nieuwe slachtoffers. Daarbovenop publiceert De Morgen ook een foto van klager, die niet loyaal bekomen is omdat ze komt uit een politiedossier.

Klager kwam voor het eerst in de media in 2015, toen het gerecht een onderzoek opende naar een gift van 100.000 euro cash aan een islamschool in Mechelen. Volgens sommige media, waaronder De Morgen, zou de gift komen van klager. Dat is niet bewezen en het onderzoek loopt nog. Klager is daar recent nog over ondervraagd.

Enkele maanden later werd hij opgepakt op de luchthaven van Zaventem, omdat er nog een aanhoudingsbevel open stond in het kader van het onderzoek naar de gift. Hij werd meteen vrijgelaten onder voorwaarden, maar mocht naar het buitenland reizen. Hij is dus niet naar het buitenland gevlucht, zoals de krant schrijft.

Een jaar na de gift werd de jongere broer van klager ontvoerd, wellicht omdat de ontvoerders op basis van de mediaberichten over de gift dachten dat klager rijk is, en niet vanwege een afrekening in het drugsmilieu, zoals wordt gesuggereerd.

Het parket heeft de afgelopen jaren onderzoeken tegen klager gevoerd naar drugshandel en witwassen van misdaadgeld, maar daar is nooit iets uit voortgekomen. Een onderzoek naar witwassen is geseponeerd, op zijn strafblad staan twee veroordelingen van de politierechtbank en klager is ooit gekend geweest bij de jeugdrechtbank, meer niet. Politie en gerecht zitten al jaren achter hem aan, maar dat heeft nog nooit tot een veroordeling geleid. Toch omschrijft het artikel hem als uithaler van coke, coke-keizer en drugsbaron.

Klager heeft vragen bij het rapport van OCCRP (*Organized Crime and Corruption Reporting Project*). De Morgen verwijst naar het rapport, maar OCCRP verwijst zelf naar Gazet van Antwerpen om te schrijven dat de vermoedelijke drugsbaron El Ballouti een crimineel vermogen van 100 miljoen euro in onroerend goed zou hebben. OCCRP grijpt dus terug naar Belgische kranten om een buitenlands verslag te schrijven. Dat is een cirkelbeweging waarbij OCCRP en Belgische media elkaar als bewijs gebruiken.

De advocaat van klager besluit dat zijn cliënt handelt in onroerend goed en luxehorloges, waarmee men in Dubai snel een vermogen kan opbouwen.

DE MORGEN zegt dat het gaat over een crimineel milieu waar klager deel van uitmaakt en beklemt de ernst van het rapport van OCCRP, dat gebaseerd is op een bestand met 54.000 verdachte vastgoedtransacties in Dubai.

De journalist schreef zijn artikel naar aanleiding van een interview van de burgemeester van Antwerpen over de drugsmaffia, die sprak over iemand van nog geen 30 die miljoenen aan vastgoed bezit in Dubai, moskeeverenigingen financiert en politieke invloed probeert in te kopen. Dat ging duidelijk over klager.

De code van de Raad voor de Journalistiek zegt dat men een verdachte volledig mag identificeren als er een gewichtig maatschappelijk belang is en als er een gevaar bestaat voor de samenleving. Dat is het geval bij zware drugstrafiek. Klager werd steenrijk met het uitbouwen van een eigen netwerk en het binnenhalen van ladingen cocaïne uit Zuid-Amerika. Hij is een exponent van alles wat de burgemeester van Antwerpen aanklaagt. Klager is niet

langer een figuur uit de Antwerpse onderwereld, maar een mondiale speler. Vandaar de keuze om hem bij naam te noemen en zijn foto te publiceren.

De code zegt ook dat volledige identificatie geoorloofd is als de schuld aannemelijk is gemaakt. Ook aan die voorwaarde is voldaan. De belastende informatie uit het datalek van de *Dubai's Golden Sands* maakt de schuld van klager op zijn minst aannemelijk. Het onafhankelijke consortium van onderzoeksjournalisten OCCRP noemt klager bij naam en spreekt van een spilfiguur in de drugswereld, die zijn geld belegde in Dubai.

Naast het OCCRP baseert de journalist zich op drie andere bronnen, onder wie een ex-uithaler van drugs, die hij niet bekend kan maken. Alle bronnen bij politie, parket en mensen in de buurt waar hij opgroeide, benoemen klager als drugsbaron en uithaler van coke.

Ook artikels in *Gazet van Antwerpen* en *De Volkskrant* en het boek *Borgerokko maffia* van wijlen journalist Raf Sauviller, waarop de journalist zich baseerde, laten geen twijfel. Het is dan ook niet excessief om te schrijven over een coke-keizer of drugsbaron.

De advocaat van klager verwijst naar het vermoeden van onschuld, maar een journalist mag schuld vermoeden als hij daar gegronde redenen of bewijzen voor heeft. Dat is het geval, ook al is klager in het verleden buitenvervolgung gesteld in onderzoeken naar handel in verdovende middelen en witwassen. Dat hij nog niet veroordeeld is, betekent niet dat hij onschuldig is, maar wel dat politie en gerecht de bewijzen nog aan het verzamelen zijn. Het onderzoek loopt en op een bepaald moment zal het net zich sluiten. Bovendien vermeldt de journalist de buitenvervolgungstelling expliciet in zijn artikel.

Een recent artikel van maart 2019 in *Het Laatste Nieuws* bevestigt de grote rol van klager in het drugsmilieu. Het is gebaseerd op gesprekken met een informant uit het Antwerpse drugsmilieu en met infiltranten en speurders. De gerechtelijk directeur van de federale politie noemt de ontvoering van de broer van klager het begin van een ongeziene golf van geweld in het Antwerpse drugsmilieu.

Wat de herkomst van de foto van klager betreft, beroept de krant zich op het bronnengeheim. Maar de advocaat van klager zegt dat de foto uit politiebestanden ter herkenning van potentiële daders komt. Daarmee geeft hij zelf aan dat zijn cliënt een gevaarlijk individu is.

De krant schrijft niet dat klager gevlucht is voor politie of gerecht, wel dat hij België ontvluchtte. Dat kan ook uit schrik voor een afrekening in het milieu geweest zijn.

BESLISSING

Rekening houdend met eerdere artikels in de pers, met het rapport van het OCCRP (*Organized Crime and Corruption Reporting Project*) en met de bronnen in *Borgerhout* en bij politie en parket waarnaar de journalist verwijst, zijn er voldoende elementen die aannemelijk maken dat klager een belangrijke rol zou spelen in de nationale en internationale drugshandel, die een problematiek van gewichtig maatschappelijk belang is. Het is ook duidelijk dat politie en gerecht onderzoek voeren naar zijn betrokkenheid daarbij. Zijn advocaat zou overigens geen bezwaar maken tegen de omschrijving 'drugsbaas' als de naam van klager niet volledig vermeld had gestaan, maar enkel zijn voornaam en initialen van zijn familienaam, zoals bij talrijke eerdere publicaties. Daarom is de Raad van oordeel dat het in dit geval journalistiek geoorloofd is om klager met naam en voornaam te noemen en zijn foto te publiceren en dat

het artikel niet strijdig is met de richtlijn bij artikel 23 van de code over identificatie van verdachten.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 25 april 2019